

Sporočilo za javnost

V Sloveniji smo leta 2019 zavrgli 12,3 kg oblačil na prebivalca, razloge odkriva nova raziskava

Ljubljana, 4. marec 2021 - Pod okriljem projekta Obleka naredi človeka je izšla obsežna in najbolj aktualna raziskava o proizvodnji, potrošnji in ravnanju z odpadnimi oblačili v Sloveniji.

Raziskavo med potrošniki, proizvajalci, trgovci z novimi in rabljenimi oblačili, zbiralci in predelovalci odpadkov so izvedli Ekologi brez meja v sodelovanju s partnerji projekta društvom Focus in Pravično trgovino 3MUHE Slovenija. Organizacije, ki se že več let ukvarjajo z okolju in ljudem prijazno modo, tako opozarjajo na ključne probleme hitre mode - hiperprodukcijo, nizke cene in slabo kakovost oblačil, o čemer bo med drugimi odslej tekla beseda tudi na novem spletnem mestu **Obleka naredi človeka**.

Ocenjujejo, da smo v Sloveniji leta 2019 zavrgli 25.079 ton oblačil oz. 12,3 kg na prebivalca. Evropsko povprečje je nižje in znaša 11 kg na prebivalca, a čeprav upošteva tudi druge tekstilne odpadke, ne upošteva tistih, ki niso bili zbrani ločeno. Oblačila sicer predstavljajo glavnino tekstilnih odpadkov. Razloge za tako velike količine zavrženih oblačil so iskali med slovenskimi potrošniki. Na anketni vprašalnik je odgovorilo več kot 1300 posameznikov, ki so kot glavni razlog navedli neuporabnost oblačila (strgana ali kakorkoli drugače poškodovana oblačila). Razlog, da oblačila hitreje kot v preteklosti postanejo sprana, raztrgana ali spremenijo obliko, je v slabi kakovosti materialov oblačil iz trgovin s hitro modo. Teh je tudi v Sloveniji vedno več, kar potrjujejo tudi številke količin uvoženih oblačil.

Največ uvažamo iz Nemčije, Avstrije in Italije, od neevropskih držav pa neposredno največ uvozimo iz Kitajske in Bangladeša. Povprečna cena na kilogram uvoženih oblačil je 25 € izvoženih pa 45 €, kar kaže po eni strani na izvoz kakovostnih izdelkov, po drugi pa na uvoz nizkokakovostnih. Leta 2019 je bilo sicer v Sloveniji proizvedenih skoraj 24 milijonov kosov oblačil.

Učinkovita zaviralca hitre mode sta pametna potrošnja in ponovna uporaba, a se ti trendi v Sloveniji še niso prijeli v dovoljšni meri, da bi lahko zaustavili naraščanje količin odpadnih oblačil. Delež prodaje rabljenih oblačil v primerjavi z nakupom novih v letu 2019 znaša le 0,62 %, še nižji pa je delež izposoje oblačil.

“Raziskava je še en v nizu pokazateljev, kako zelo smo Slovenke in Slovenci cenovno občutljivi. Naše nakupovalne navade so kratkoročne – raje večkrat letno ali celo mesečno posegamo po večji količini poceni oblačil, kar ima dolgoročne negativne posledice tako na naše okolje kot tudi denarnice,” poudarja Katja Sreš iz društva Ekologi brez meja. Cena, ki je tudi eden glavnih razlogov, zakaj ne posegamo po oblačilih iz materialov z ekološkim certifikatom. A to ni edini razlog – potrošniki nimajo zadostnih informacij in nekateri takšnim certifikatom niti ne zaupajo.

Zato nosilci projekta pozivajo k sistemskim spremembam, ki bodo spodbudile ponudbo kakovostnejših oblačil z manjšim negativnim vplivom na okolje in družbo ter prispevale k zmanjšanju količin odpadnih oblačil. “Pri nas je še zelo živ spomin na kakovostna oblačila, ki so jih proizvajala tudi slovenska podjetja. Ta nikdar niso bila poceni, so pa uporabna in v uporabi še danes. Prav ta odnos si želimo ponovno spodbuditi z aktivnostmi, ki jih pripravljamo in izvajamo v okviru projekta Obleka naredi človeka,” razlaga Živa Lopatič, vodja Pravične trgovine v Sloveniji, in nadaljuje: “Med drugim pripravljamo tudi Dan v rabljenih oblačilih, ki ga bomo obeležili 23. aprila, ko vas bomo pozvali, da odprete svoje omare, pobrsKate po njih ter si nadenete izmenjana, podedovana ali drugače rabljena oblačila.” Najbolj učinkovit način zmanjšanja odpadkov je namreč prav podaljšanje življenjskega cikla oblačila.

Dodatne informacije:

- **Kontakti za izjave in pojasnila:**

- Živa Lopatič, Pravična trgovina Slovenije, 041 352 075, ziva@pravicna-trgovina.si
- Katja Sreš, Ekologi brez meja, 040 255 433, katja.sres@ocistimo.si
- Živa Kavka Gobbo, Focus, društvo za sonaraven razvoj, ziva@focus.si

- [Raziskava](#)

- [Infografika](#)

- [Gradivo za medije o projektu](#)

- **Dodatne informacije za medije:**

- *Webinar: Prvi webinar za novinarje, ki bo potekal v torek, 30. marca, bo obravnaval osnove vpliva tekstilne industrije na okolje in ljudi, najnovejše izsledke tujih raziskav, poseben poudarek pa bo tudi na predstavitvi dognanj raziskave, ki je rezultat pričujočega projekta. Vabljeni, da si termin že zabeležite, v prihodnjih tednih pa vam pošljemo vse potrebne dodatne informacije.*